

De onbetaalde rekening van de luchtvaart

Symposium SATL - 2 oktober 2024 - Den Haag
Presentatie Koenraad Backers Natuur en

Schiphol Amsterdam

VA SOUTHERN

Vliegen leidt tot 3 typen kosten

1. Kosten voor luchtvaartmaatschappijen

- Brandstof, personeel, onderhoud en afschrijving vliegtuig

2. Infrastructuurkosten

- Aanleg, onderhoud, beheer

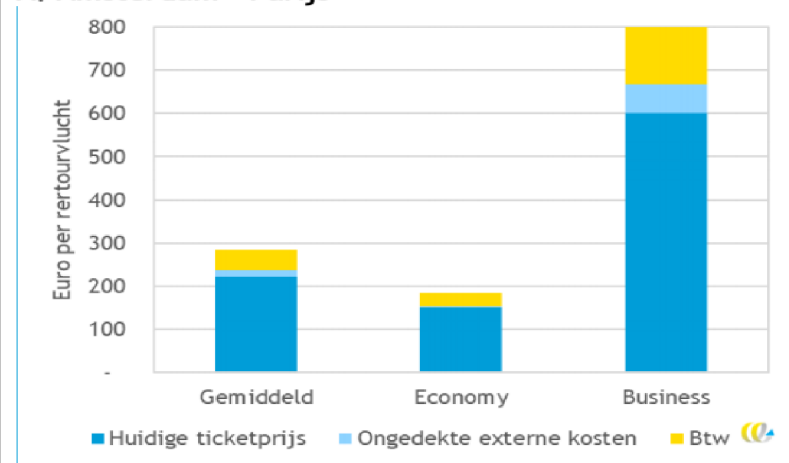
3. Externe kosten

- Klimaat (CO₂, niet-CO₂), emissie brandstofproductie, geluid, luchtvervuiling, ongevallen, schade ecosystemen, landgebruik

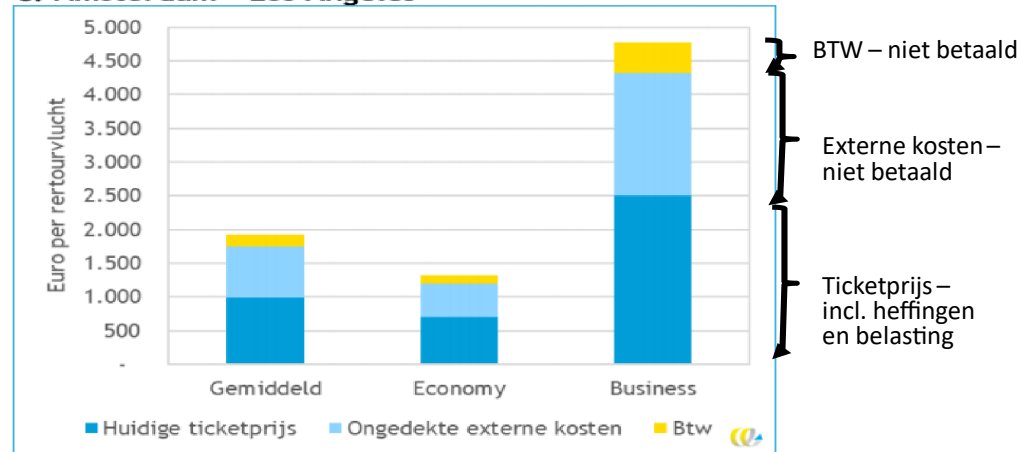
Werkelijke prijs verre vlucht is twee maal hoger dan nu

- Korte vluchten: 25% hogere ticketprijs met externe kosten en BTW
- Lange vluchten: 86% hogere ticketprijs met externe kosten en BTW

A. Amsterdam - Parijs

C. Amsterdam - Los Angeles

Bron: CEDelft, 2023, De werkelijke prijs van vliegen

Onbetaalde rekening luchtvaart = 4 miljard per jaar aan externe kosten

De totale infrastructuur- en externe kosten ca. € 5,8 miljard:

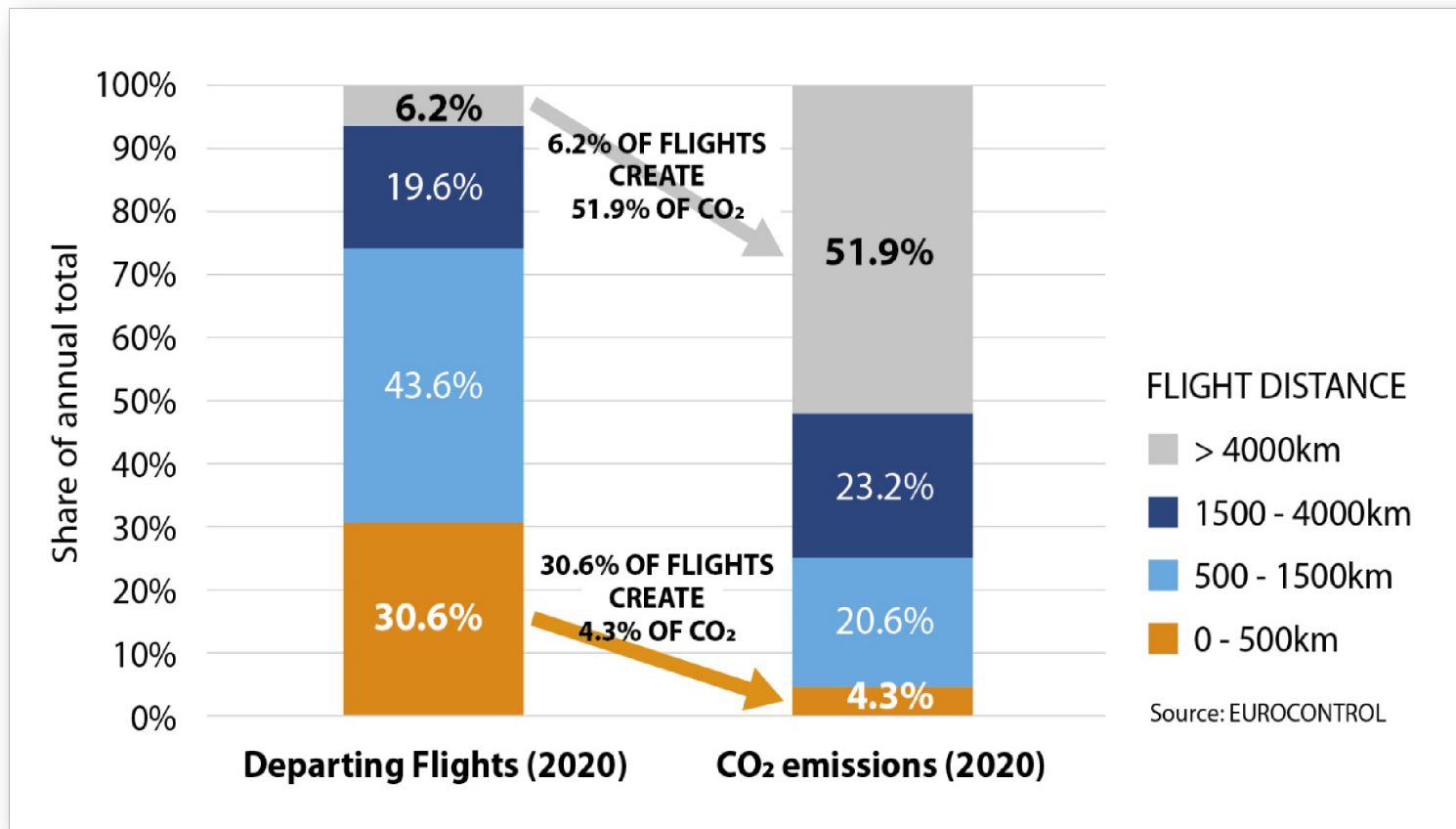
- Klimaatkosten (54%)
- Emissies van brandstofproductie (25%)
- Infrastructuurkosten (17%)

1,74 miljard (30%) dekking door heffingen en belastingen:

- Vliegbelasting, ETS, CORSIA
- Luchthavengelden

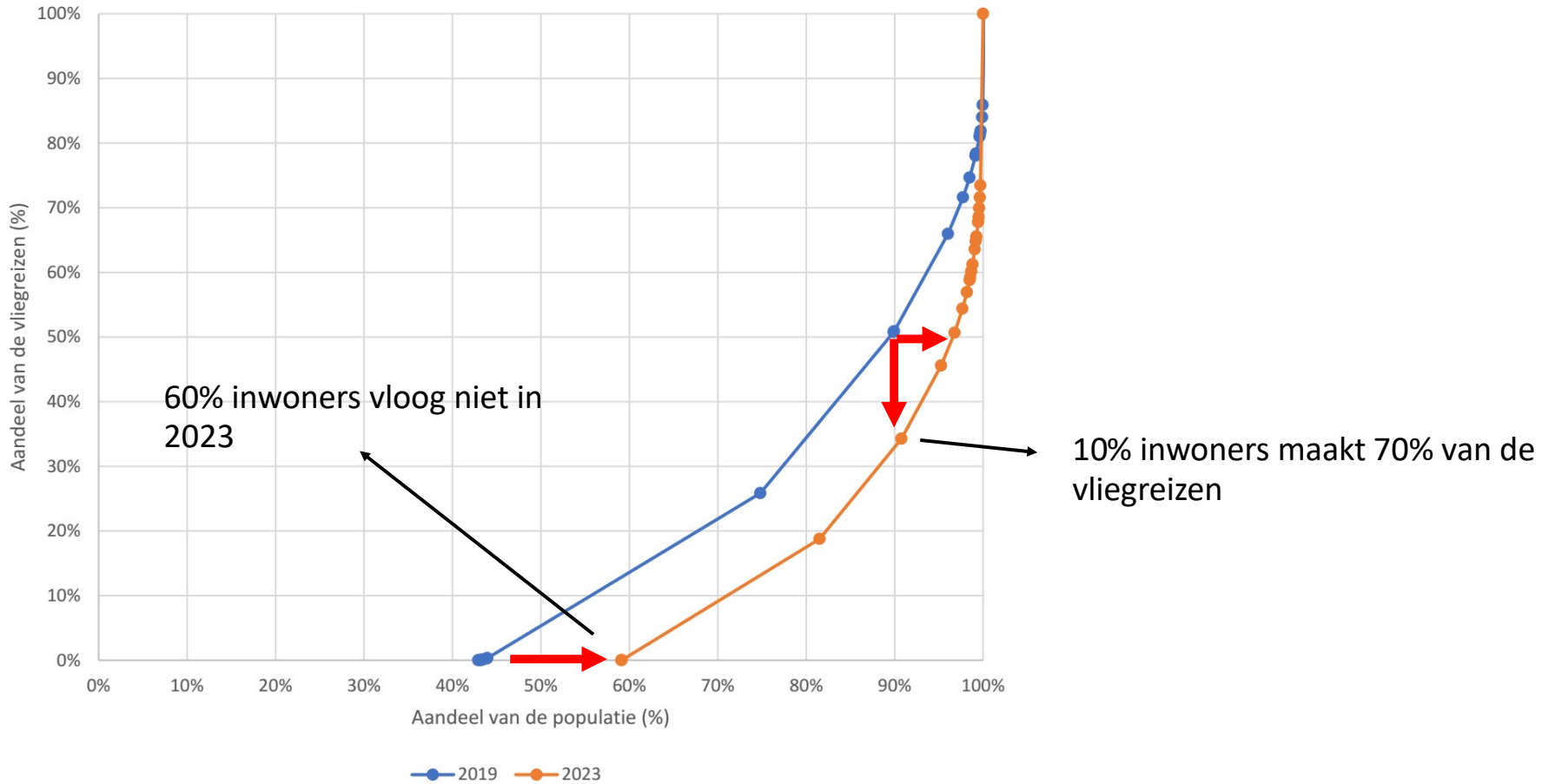
Groot verschil kort versus lang vliegen

- **75% vluchten < 1.500 km** = grote lokale impact, schoner alternatief EV en trein
- **6% vluchten > 4.000km**= 52% CO2-emissies

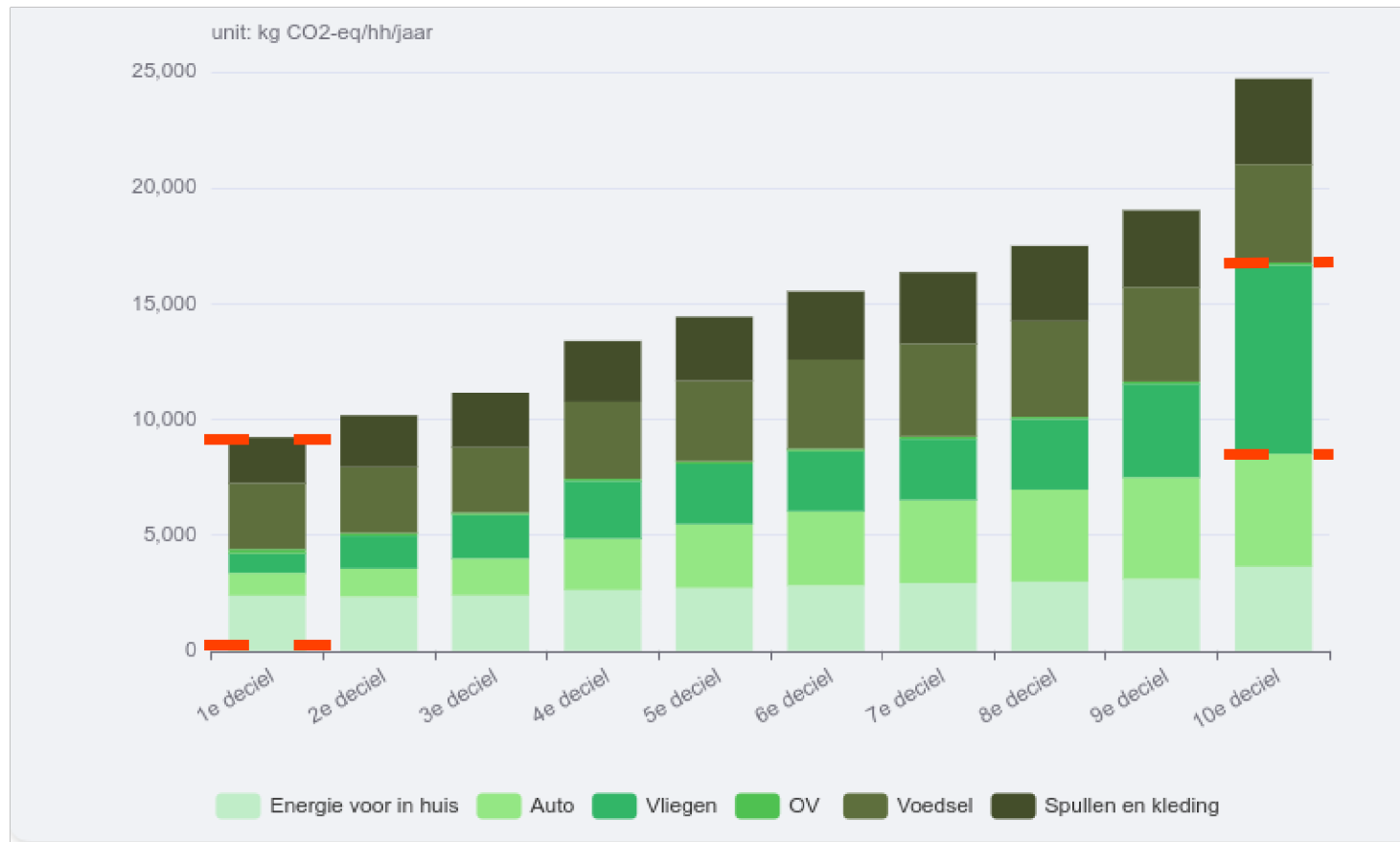
2023: Groei aandeel niet-vliegers

Verdeling vliegreizen over populatie

Bron: KiM, 2023, 2024, Vlieggedrag na de COVID19 pandemie

Vlieg emissies rijkste 10 procent = alle emissies armste 10 procent

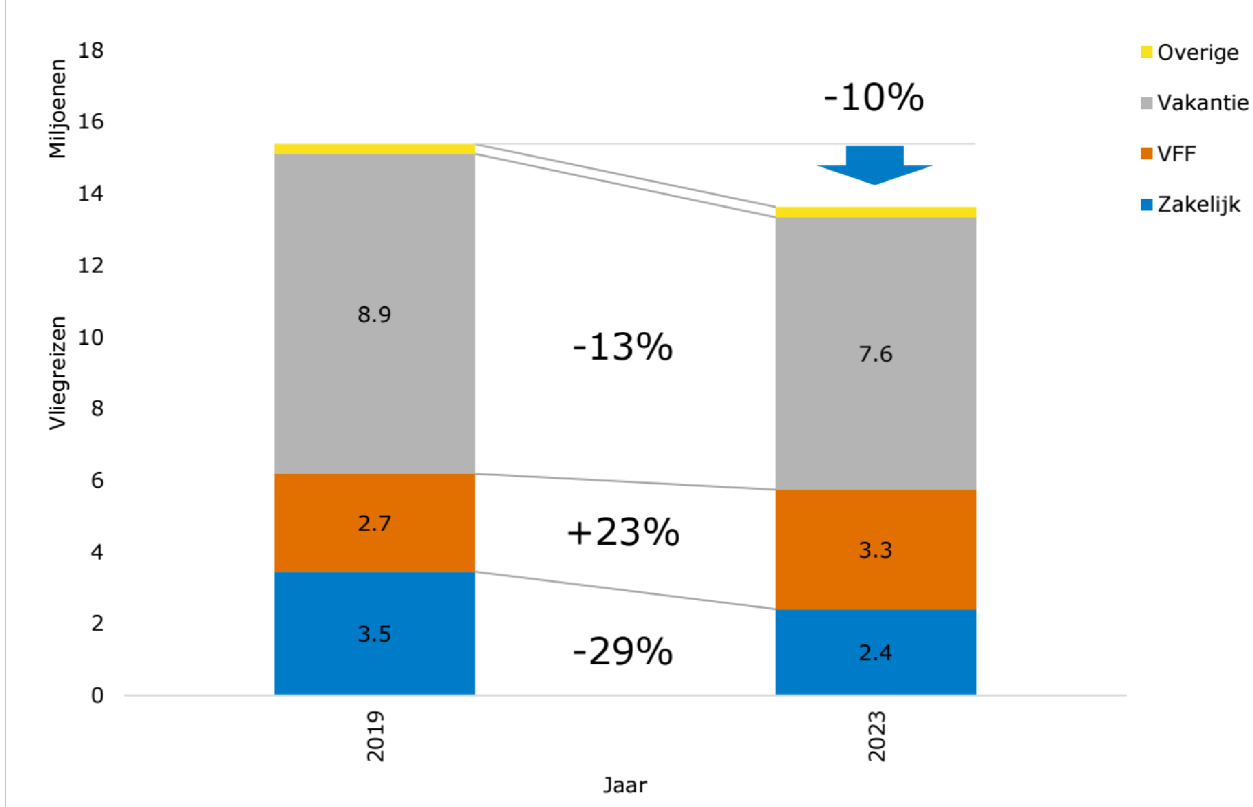

Bron: Kalavasta, krcheck.nl

2023: scherpe daling zakelijk vliegen

- Vrijetijd: 55% van totaal
- Bezoek familie/vrienden: 25% van totaal • Zakelijk: 18% van totaal

Verschuivingen in reismotieven

Bron: KiM, 2024, Vlieggedrag na de COVID-19 pandemie

Stop het doorschuiven van kosten aan de belastingbetaler

1. Verhoog en differentieer de vliegbelasting naar afstand

- Treft vooral de 10% veel-vliegers
- Sluit aan bij andere Europese landen als VK en Duitsland
- Groot draagvlak voor principe 'de vervuiler betaalt' (WRR, 2023)

2. Belast overstappende passagiers

- Dubbele overlast, lange vluchten, lage economische waarde
- Jaarlijks €267 miljoen extra belastingopbrengt (Van Koesveld et al, 2024)
- Klein effect op hubfunctie (Koopmans et al, 2023)

3. Belast vracht per tonkilometer: zowel bellyvracht als full freight

- 50 tot 75% vracht is doorvoer (SEO, 2022)